

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
від ____ № _____

СТАНДАРТ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ

«COVID-19»

2020

Загальна частина

Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19);
шифр за МКХ-10: U07.1 2019-nCoV гостра респіраторна хвороба
[тимчасова назва].

Розробники:

Безродна Олександра Вікторівна	к.мед. наук, доцент кафедри інфекційних хвороб Національного медичного університету імені О.О. Богомольця
Голубовська Ольга Анатоліївна	д.мед.н., професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб Національного медичного університету імені О.О. Богомольця
Дубров Сергій Олександрович	д.мед.н., професор, професор кафедри анестезіології та інтенсивної терапії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця
Зупанець Ігор Альбертович	д.мед.н, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації НфаУ
Комаріда Олександр Олегович	Генеральний директор Фармацевтичного директорату Міністерства охорони здоров'я України
Ліщишина Олена Михайлівна	к.мед.н., старший науковий співробітник, начальник відділу стандартизації медичної допомоги департаменту оцінки медичних технологій державного підприємства «Державний експертний центр МОЗ України»
Чабан Тетяна Володимирівна	д.мед.н., проф., завідувач кафедри інфекційних хвороб Одеського національного медичного університету
Шилкіна Олена Олександрівна	к.фарм.н, заступник начальника відділу стандартизації медичної допомоги департаменту оцінки медичних технологій державного підприємства «Державний експертний центр МОЗ України»
Шкурба Андрій Вікторович	д.мед. н., професор, професор кафедри інфекційних хвороб Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

Рецензенти:

Матюха Лариса Федорівна, д.мед.н., професор, завідувач кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика

Рудик Юрій Степанович, д.мед.н., професор, завідувач відділу клінічної фармакології та фармакогенетики неінфекційних захворювань ДУ «Національний інститут терапії імені Л.Т.Малої НАМН України»

Дата оновлення – березень 2021 року.

Стандарт фармацевтичної допомоги «COVID-19»

Цей стандарт розповсюджується на всіх юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичних осіб - підприємців, які провадять господарську діяльність з оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами та мають відповідну ліцензію.

Обґрунтування. В період підвищеної захворюваності на респіраторні інфекції аптечні працівники здійснюють постачання лікарських засобів та медичних виробів, у тому числі тих, що використовуються для профілактики, діагностики та лікування захворювань в заклади охорони здоров'я та обслуговують населення.

Основні критерії якості

1. При зверненні осіб зі скаргами з боку респіраторної системи, провізор (фармацевт) має з'ясувати наявність / відсутність характерних симптомів (кашель, лихоманка, затруднене дихання) та поставити питання щодо історії поїздок в країни із місцевою передачею COVID-19 та контактів з інфікованими SARS-CoV-2 людьми:

1) якщо відповіді негативні (ризик зараження SARS-CoV-2 малоімовірний) пацієнту надається допомога згідно з протоколами провізора (фармацевта) при відпуску безрецептурних лікарських засобів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 жовтня 2013 року № 875, за необхідності особи направляються до лікаря;

2) за наявності симптомів (кашель, лихоманка, затруднене дихання) та відсутності історії поїздок в інфіковані регіони та контактів з інфікованими людьми (ризик зараження SARS-CoV-2 малоімовірний) особі надається допомога згідно з протоколами провізора (фармацевта) при відпуску безрецептурних лікарських засобів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 жовтня 2013 року № 875, за необхідності громадяни направляються до лікаря;

3) за відсутності симптомів (кашель, лихоманка, затруднене дихання) та у разі надання інформації про наявність історії поїздок в інфіковані регіони та контактів з інфікованими людьми (ризик зараження SARS-CoV-2 може існувати) тому, якщо симптоми тривають понад 14 днів після повернення з поїздки або контакту з інфікованим направити особу до лікаря. За необхідності призначити симптоматичне лікування згідно з протоколами провізора (фармацевта) при відпуску безрецептурних лікарських засобів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 жовтня 2013 року № 875;

4) за наявності симптомів (кашель, лихоманка, затруднене дихання) та у разі надання інформації про нещодавню історію поїздок в інфіковані регіони або контакти з інфікованими людьми (ризик зараження SARS-CoV-2 -2019 може існувати) особа терміново має бути направлена до лікаря та проінформована

щодо карантинних заходів. За необхідності призначити симптоматичне лікування згідно з протоколами провізора (фармацевта) при відпуску безрецептурних лікарських засобів, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 жовтня 2013 року № 875.

2. В аптечному закладі організовані особливі умови робочого процесу для забезпечення захисту фармацевтичних працівників при контакті з особами, які можуть бути інфіковані COVID-19, та розроблено план дій в надзвичайній ситуації за наявності перших проявів симптомів респіраторних захворювань співробітників, зокрема:

1) застосовуються засоби індивідуального захисту згідно з додатками 6, 7 до Стандартів медичної допомоги COVID-19;

2) додатково проінформовані щодо методів дезінфекції приміщень аптечних закладів згідно з рекомендацією ВООЗ;

3) здійснюється моніторинг стану здоров'я співробітників та при виявленні ознак респіраторного інфекційного захворювання направляється до лікаря;

4) здійснюється контроль за медичними відходами.

3. Фармацевтичний працівник рекомендує застосовувати засоби індивідуального захисту згідно з додатками 6, 7 до Стандартів медичної допомоги COVID-19.

4. Персонал аптечного закладу здійснює очищення та дезінфекцію робочого середовища, виробничих та службових приміщень, а також пов'язаних з ними виробів та обладнання, які могли бути заражені вірусом, згідно з відповідними інструкціями і правилами з очищення та дезінфекції, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15 травня 2006 року № 275 «Про затвердження Інструкції із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31 травня 2006 року за № 642/12516.

Перелік літературних джерел

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10 січня 2006 року № 1 «Про затвердження Форм первинної облікової документації з інфекційної, дерматовенерологічної, онкологічної захворюваності та інструкцій щодо їх заповнення» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 січня 2013 року № 56), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08 червня 2006 року за № 686/12560.

2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17 травня 2019 року № 1126 «Про затвердження Порядку організації проведення епідеміологічного нагляду за грипом та гострими респіраторними вірусними інфекціями, заходів з готовності в міжепідемічний період і реагування під час епідемічного сезону захворюваності на грип та ГРВІ», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07 червня 2019 року за № 595/33566.

3. Наказ Міністерства охорони здоров'я від 14 лютого 2012 року № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974

4. WHO / 2019-nCoV / Surveillance Guidance / 2020.3 Global Surveillance for human infection with novel coronavirus (2019-nCoV) Interim guidance v3 31 January 2020, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.who.int/publications-detail/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)](https://www.who.int/publications-detail/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-(2019-ncov))

5. Novel Coronavirus (2019-nCoV) technical guidance: Early investigations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance>

6. Home care for patients with suspected novel coronavirus (nCoV) infection presenting with mild symptoms and management of contacts Interim guidance 20 January 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts](https://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-(ncov)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts)

7. Clinical management of severe acute respiratory infection when novel coronavirus (2019-nCoV) infection is suspected Interim guidance 28 January 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.who.int/publications-detail/clinical-management-of-severe-acute-respiratory-infection-when-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-is-suspected](https://www.who.int/publications-detail/clinical-management-of-severe-acute-respiratory-infection-when-novel-coronavirus-(ncov)-infection-is-suspected)

8. Novel Coronavirus (2019-nCoV) v2 Operational Support & Logistics Disease Commodity Packages [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/dcp--ncov.pdf?sfvrsn=f5fe6234_6&download=true

**Генеральний директор
Фармацевтичного директорату**

О.Комаріда